

Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE ŁĘCZYŃSKIM
W 2009 ROKU**

RAPORT II/P/2009

Łęczna, Marzec 2010

Spis treści

Spis treści.....	1
Wstęp.....	2
Analiza bezrobocia w powiecie łęczyńskim według zawodów (grup zawodów)	5
Bezrobocie oraz oferty pracy w powiecie łęczyńskim w latach 2005-2009	5
Analiza stanu bezrobocia według grup zawodów	6
Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodów	9
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	11
Analiza ofert pracy.....	12
Analiza zawodów według wielkich grup	12
Analiza ofert pracy według grup elementarnych	14
Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy według wskaźnika szansy uzyskania oferty	15
Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	16
Ranking zawodów deficytowych w ujęciu kodu sześciocyfrowego	16
Ranking zawodów nadwyżkowych w ujęciu kodu sześciocyfrowego	18
Ranking zawodów zrównoważonych w ujęciu kodu sześciocyfrowego	21
Zakończenie	22
Spis wykresów	24
Spis tabel:	24

Wstęp

Opracowywanie analiz rynku pracy, w szczególności prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy zgodnie z zapisami Ustawy z dn. 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Termin **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** oznacza proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno- zawodowym oraz formułowania na tej podstawie wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Termin **zawód deficytowy** określa zawód, na który na rynku pracy panuje większe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Termin **zawód nadwyżkowy** określa zawód, na który panuje na rynku mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Wskaźniki stosowane w monitoringu:

1) Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k (\bar{N}_i^k)

$$\bar{N}_i^k = \bar{B}_i^k - \bar{O}_i^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_i^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w ciągu danego roku,

\bar{O}_i^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w ciągu danego roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_i^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} B_i^k}{12} \quad (2)$$

$$\bar{O}_i^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} O_i^k}{12} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

2) *Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k* ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k} \quad (4)$$

gdzie:

\overline{O}_I^k , \overline{B}_I^k są określone wzorami (2) i (3).

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

3) *Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k* ($W_{s,I}^k$)

$$W_{s,I}^k = \frac{\overline{PO}_I^k}{\overline{PB}_I^k} \quad (5)$$

gdzie:

\overline{PO}_I^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w danym roku, będąca w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, obliczana według wzoru:

$$\overline{PO}_I^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{6} \quad (6)$$

przy czym:

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, będąca do dyspozycji powiatowego urzędu pracy w końcu poprzedniego roku (t-1)

O_I^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, zgłoszona do powiatowego urzędu pracy w ciągu danego roku

oraz

\overline{PB}_I^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie k w danym roku obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_I^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_I^k}{2} \quad (7)$$

przy czym:

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu poprzedniego roku,

PB_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu danego roku.

4) Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k ($W_{d,I}^k$)

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\%$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu danego roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu danego roku.

Źródłem informacji do sporządzenia niniejszego opracowania były:

- aplikacja informatyczna opracowana przez firmę Computerland według zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej,
- sprawozdania MPiPS-01 („Sprawozdanie o rynku pracy”) z lat 2005-2009,
- załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 („Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy”) i załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 („Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności”) za I i II-półrocze 2009 r..

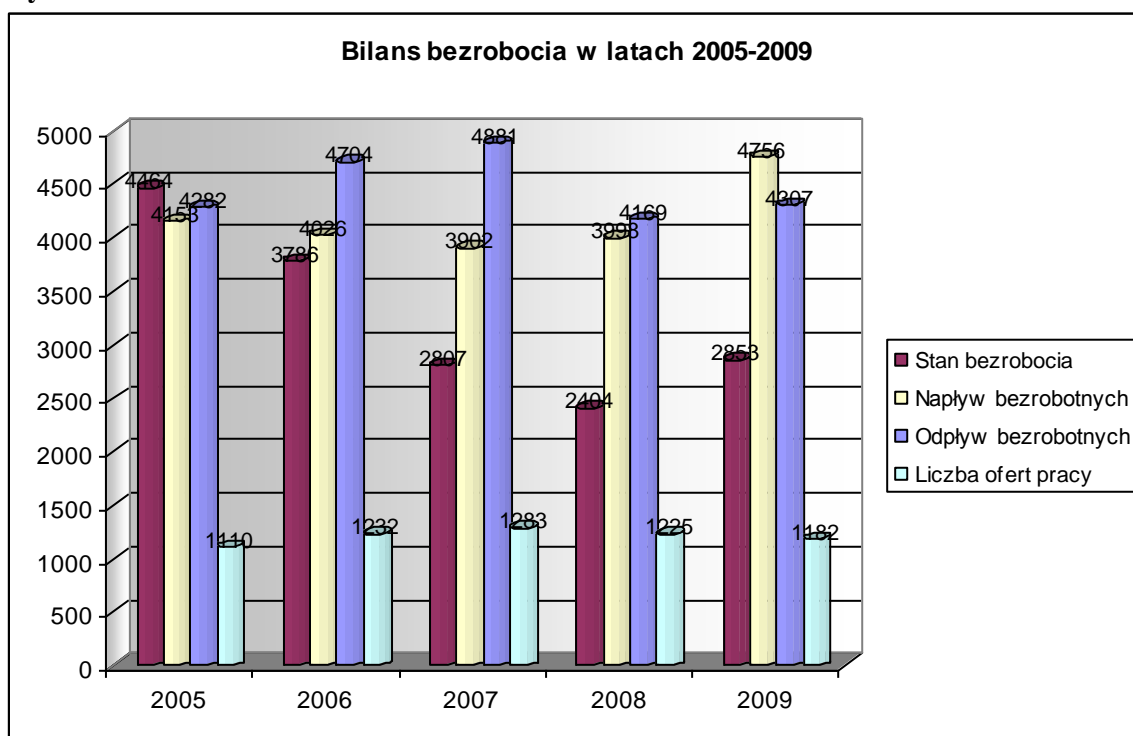
Analiza bezrobocia w powiecie łęczyńskim według zawodów (grup zawodów)

Bezrobocie oraz oferty pracy w powiecie łęczyńskim w latach 2005-2009

W powiecie łęczyńskim na koniec grudnia 2009 r. zarejestrowane były 2 853 osoby bezrobotne, w tym 1 599 kobiet, tj. 56 %. Ogólna liczba bezrobotnych zwiększyła się o 449 osób, tj. 18,7 % w stosunku do roku poprzedniego. Zmniejszył się natomiast o 4,6 pkt procentowego udział kobiet wśród zarejestrowanych bezrobotnych. Jednakże liczba bezrobotnych kobiet (podana w liczbach bezwzględnych) wzrosła o 141 osób, tj o 9,7 %.

Liczba bezrobotnych w latach 2005-2008 systematycznie malała (patrz: Wykres 1). W 2009 roku po raz pierwszy nastąpił wzrost poziomu bezrobocia.

Wykres 1 Bilans bezrobocia w latach 2005-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych „Sprawozdanie o rynku pracy” MPiPS-01 z lat 2005-2009

W ciągu 2009 r. w powiatowym Urzędzie Pracy w Łęcznej zarejestrowano 4756 osób oraz wyrejestrowano 4307 osób. W odniesieniu do 2008 roku napływ zwiększył się o 758 osób, tj. o 19 %, a odpływ o 138 osób, tj. o 3 %.

W ciągu roku odnotowano 1182 ofert pracy, z czego aż 72 % stanowiły oferty subsydiowane. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek o 43 oferty (3,5 %), jednak znacznie zwiększył się odsetek ofert subsydiowanych (o 15 punktów procentowych). Ogólna liczba ofert pracy* rejestrowanych w PUP Łęczna utrzymuje się na porównywalnym poziomie, jednak w latach 2005-2007 utrzymywała się tendencja wzrostowa, a od 2008 r. można zauważyć nieznaczny spadek liczby ofert.

Analiza stanu bezrobocia według grup zawodów

W Powiatowym Urzędzie pracy w Łęcznej na koniec roku 2009 osoby bez zawodu stanowiły prawie 30 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, przy czym zawodu nie posiada połowa bezrobotnych absolwentów, tj. osób, które zarejestrowały się w okresie do 12 miesięcy od ukończenia szkoły.

Tabela 1 Bezrobotni zarejestrowani w PUP Łęczna w dn. 31.12.2009 r. według wielkich grup zawodowych

L.p.	Wyszczególnienie	bezrobotni ogółem		absolwenci		zarejestrowani powyżej 12 m-cy	
		razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
1	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	2	1	0	0	1	1
2	Specjaliści	267	196	61	42	29	28
3	Technicy i średni personel	473	274	54	22	59	48
4	Pracownicy biurowi	115	94	6	4	20	19
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	298	252	18	12	52	49
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	69	49	1	1	12	10
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	494	126	15	2	83	29
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	99	43	1	0	33	22
9	Pracownicy przy pracach prostych	200	84	1	0	54	21
	Bez zawodu	836	480	155	86	17	11
Razem		2853	1599	312	169	360	238

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów” do „Sprawozdania o rynku pracy” MPiPS-01 za I i II półrocze 2009 r.

* Liczba ofert prace podawana zgodnie z „MIPS-01- Sprawozdanie o rynku pracy”, tj. łącznie z ofertami staży, przygotowania zawodowego i prac społecznie użytecznych.

Tabela 2 Bezrobotni zarejestrowani w PUP Łączna w dn. 31.12.2009 r. – stosunek procentowy poszczególnych wielkich grup zawodowych do ogółu bezrobotnych

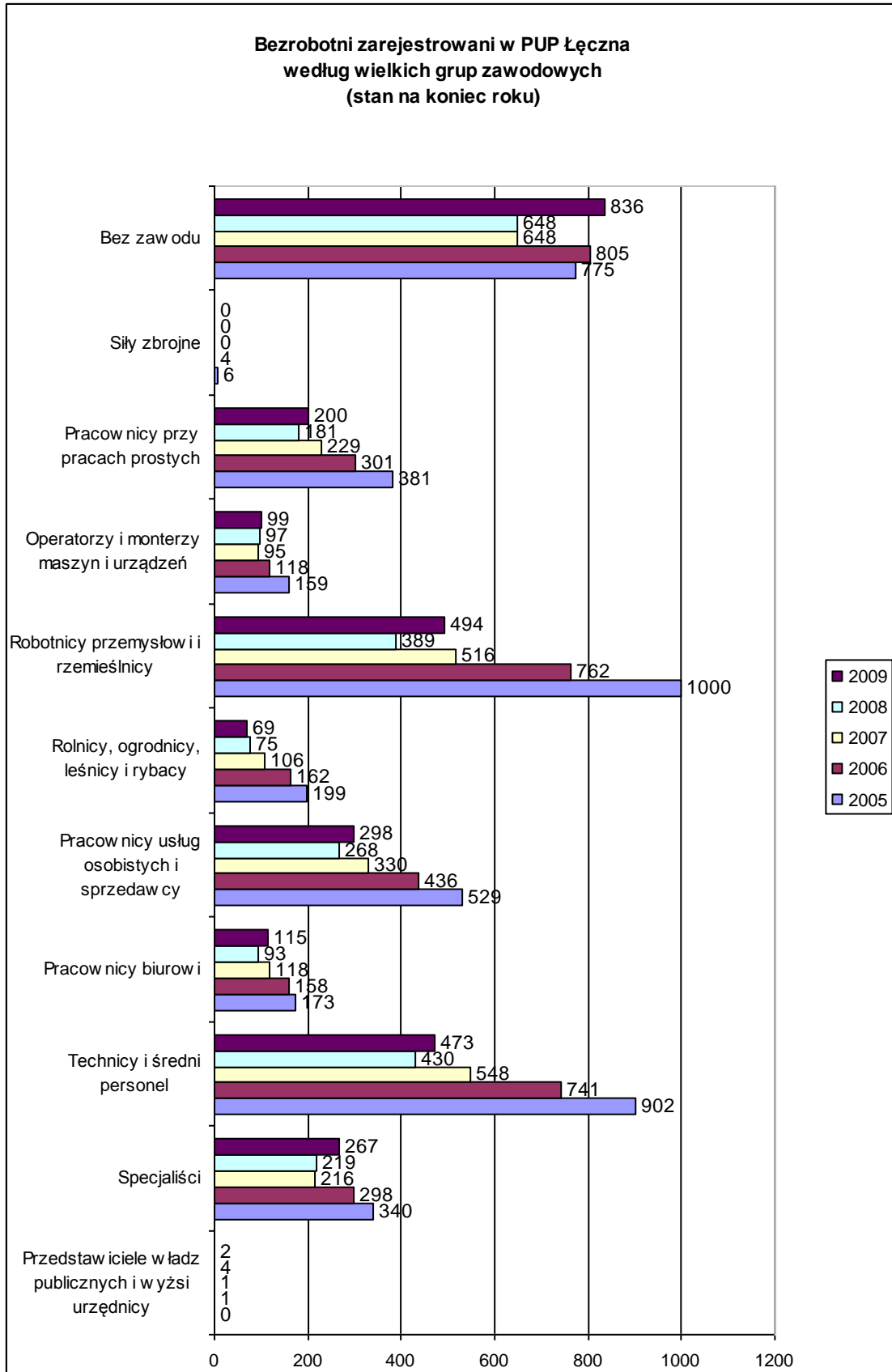
L.p.	Wyszczególnienie	bezrobotni ogółem		absolwenci		zarejestrowani powyżej 12 m-cy	
		razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
1	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,3%	0,4%
2	Specjaliści	9,4%	12,3%	19,6%	24,9%	8,1%	11,8%
3	Technicy i średni personel	16,6%	17,1%	17,3%	13,0%	16,4%	20,2%
4	Pracownicy biurowi	4,0%	5,9%	1,9%	2,4%	5,6%	8,0%
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	10,4%	15,8%	5,8%	7,1%	14,4%	20,6%
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2,4%	3,1%	0,3%	0,6%	3,3%	4,2%
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	17,3%	7,9%	4,8%	1,2%	23,1%	12,2%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3,5%	2,7%	0,3%	0,0%	9,2%	9,2%
9	Pracownicy przy pracach prostych	7,0%	5,3%	0,3%	0,0%	15,0%	8,8%
	Bez zawodu	29,3%	30,0%	49,7%	50,9%	4,7%	4,6%
	Razem	2853	1599	312	169	360	238
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów” do „Sprawozdania o rynku pracy” MPiPS-01 za I i II półrocze 2009 r.

Najliczniejszą grupę wśród ogółu zarejestrowanych na koniec 2009 r. bezrobotnych stanowią robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (grupa 7) oraz technicy i średni personel techniczny (grupa 3), na kolejnych miejscach plasują się pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (gr. 5) oraz specjaliści (gr. 2). Nie odnotowano natomiast przedstawicieli grupy: sił zbrojnych.

Wśród absolwentów najliczniejszą grupę (posiadających zawód) stanowią *specjaliści* (61 osób) oraz technicy i średni personel (54 osoby).

Wykres 2 Bezrobotni według wielkich grup zawodów – lata 2005-2009

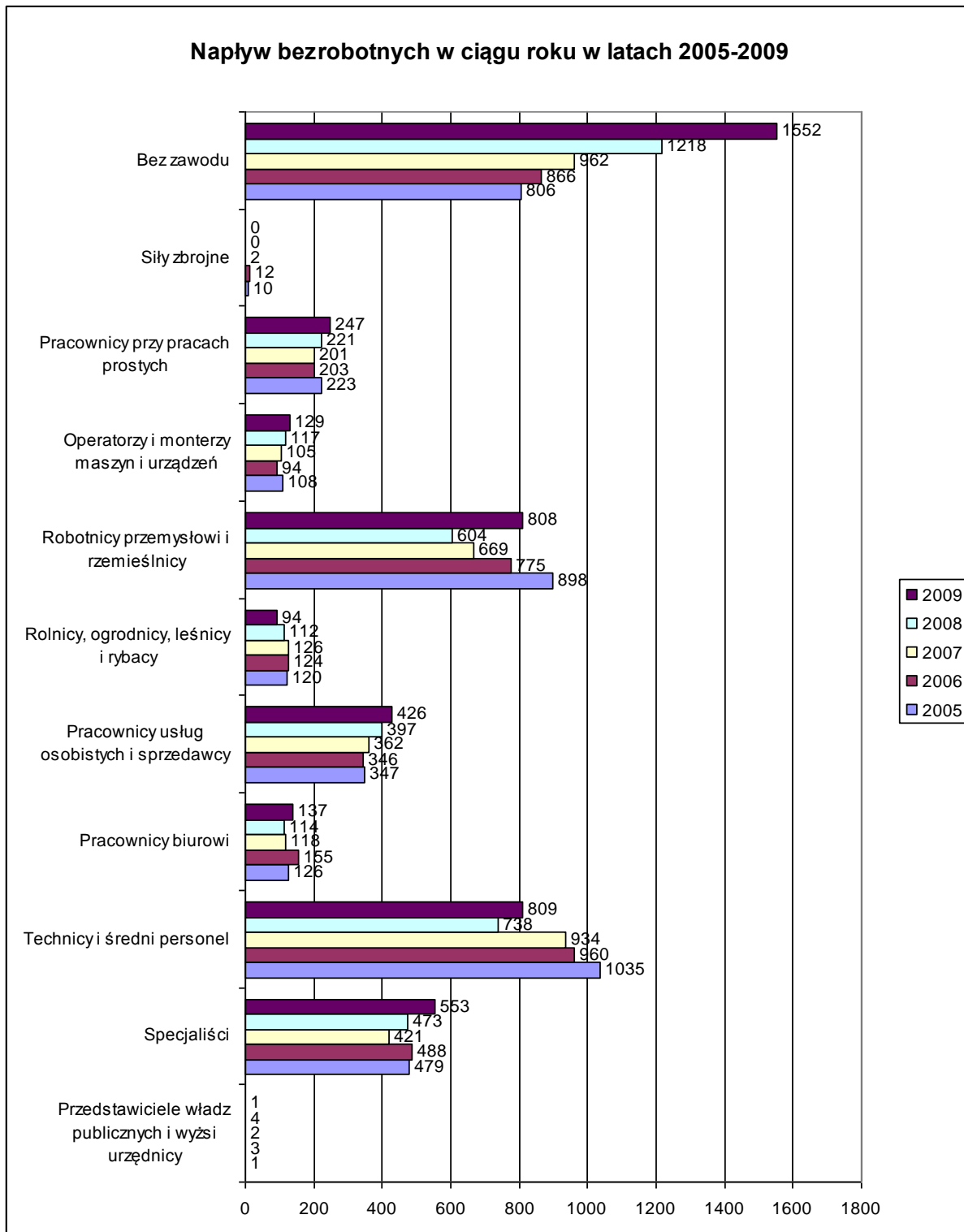

Źródło: Opracowanie na podstawie T-II/P-1 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie łęczyńskim w 2009 r.

Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodów

W 2009 r. liczba rejestrujących się w ciągu roku bezrobotnych (napływ) wzrosła o 758 osób, tj. o 19% w odniesieniu do roku poprzedniego.

Wykres 3 Napływ bezrobotnych według wielkich grup zawodów – lata 2005-2009

Źródło: Opracowanie na podstawie T-II/P-2 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie łęczyńskim w 2009 r.

Wzrost ten jest zauważalny we wszystkich grupach zawodowych z wyjątkiem grupy VI (Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy). Największy wzrost zauważalny jest w grupie VII (Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy) oraz wśród osób nie posiadających zawodu.

Tabela 3 *Struktura napływu bezrobotnych do rejestru PUP Łączna w ciągu 2009 r. według wielkich grup zawodowych*

L.p.	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni				Absolwenci			
		ogółem		kobiety		ogółem		kobiety	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	1	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2	Specjaliści	553	11,6%	392	16,0%	241	26,5%	165	30,4%
3	Technicy i średni personel	809	17,0%	409	16,7%	137	15,1%	70	12,9%
4	Pracownicy biurowi	137	2,9%	99	4,0%	9	1,0%	6	1,1%
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	426	9,0%	342	14,0%	48	5,3%	35	6,5%
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	94	2,0%	57	2,3%	2	0,2%	2	0,4%
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	808	17,0%	168	6,9%	22	2,4%	3	0,6%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	129	2,7%	46	1,9%	1	0,1%	0	0,0%
9	Pracownicy przy pracach prostych	247	5,2%	113	4,6%	3	0,3%	0	0,0%
10	Siły zbrojne	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Bez zawodu	1552	32,6%	821	33,6%	447	49,1%	261	48,2%
Razem		4756	100,0%	2447	100,0%	910	100,0%	542	100,0%

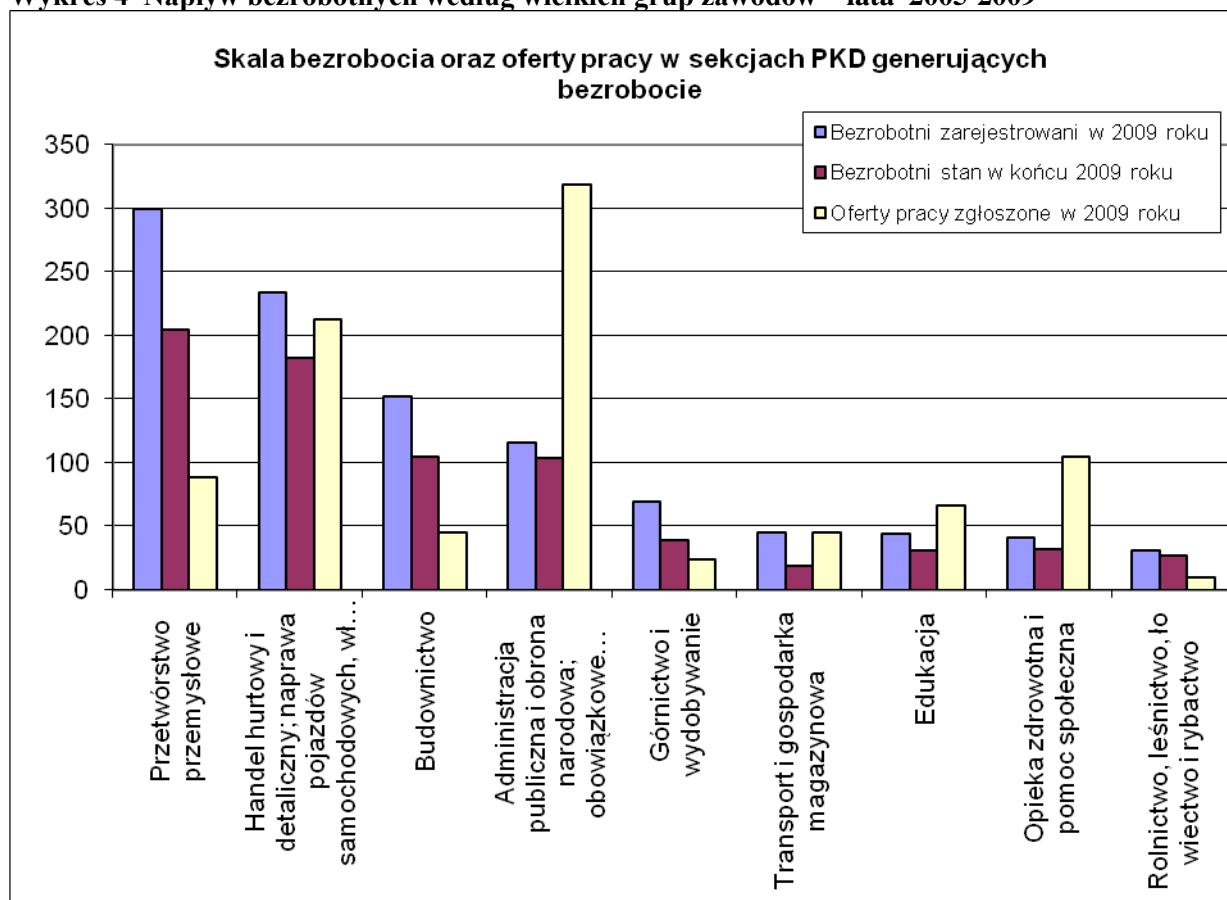
Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów” do „Sprawozdania o rynku pracy” MPiPS-01 za I i II półrocze 2009 r.

Jedną trzecią bezrobotnych rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęcznej stanowią osoby nie posiadające zawodu. 17 % rejestrujących się to „technicy i średni personel”, kolejne 17 % to „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Natomiast wśród rejestrujących się w ciągu roku absolwentów, co drugi nie posiada zawodu, co oznacza, że jest absolwentem liceum ogólnokształcącego, ewentualnie gimnazjum lub technikum czy innej szkoły zawodowej, przy czym nie nabył tytułu zawodowego nie zdając egzaminu końcowego.

Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Bezrobotni poprzednio pracujący stanowili 61,6 % rejestrujących się w ciągu roku bezrobotnych (2932 os.) oraz 62,1 % zarejestrowanych w ostatnim dniu grudnia 2009 r. Najwięcej bezrobotnych zarówno rejestrujących się w ciągu roku (300 osób), jak i zarejestrowanych w ostatnim dniu grudnia 2009 r., pracowało poprzednio w sektorze przetwórstwa przemysłowego (w pierwszych miesiącach roku 2009 rejestrowały się osoby, które utraciły pracę w wyniku zwolnień grupowych przeprowadzonych w wyniku upadłości Fructo-Maj Sp. z o.o. z siedzibą w Milejowie). Kolejne, pod względem liczebności napływu oraz stanu bezrobocia sekcje to: „handel hurtowy i detaliczny...” (napływ: 234, stan: 183) oraz „budownictwo” (napływ: 152, stan: 105). Najwięcej ofert pracy zarejestrowano w sekcji „administracja publiczna” (319), przy czym na liczbę tę miała wpływ duża ilość ofert subsydiowanych wpływających z jednostek administracji publicznej (samorządowej), w tym także ofert staży i prac społecznie użytecznych (udział osób bezrobotnych w tych formach nie stanowi podjęcia zatrudnienia).

Wykres 4 Napływ bezrobotnych według wielkich grup zawodów – lata 2005-2009

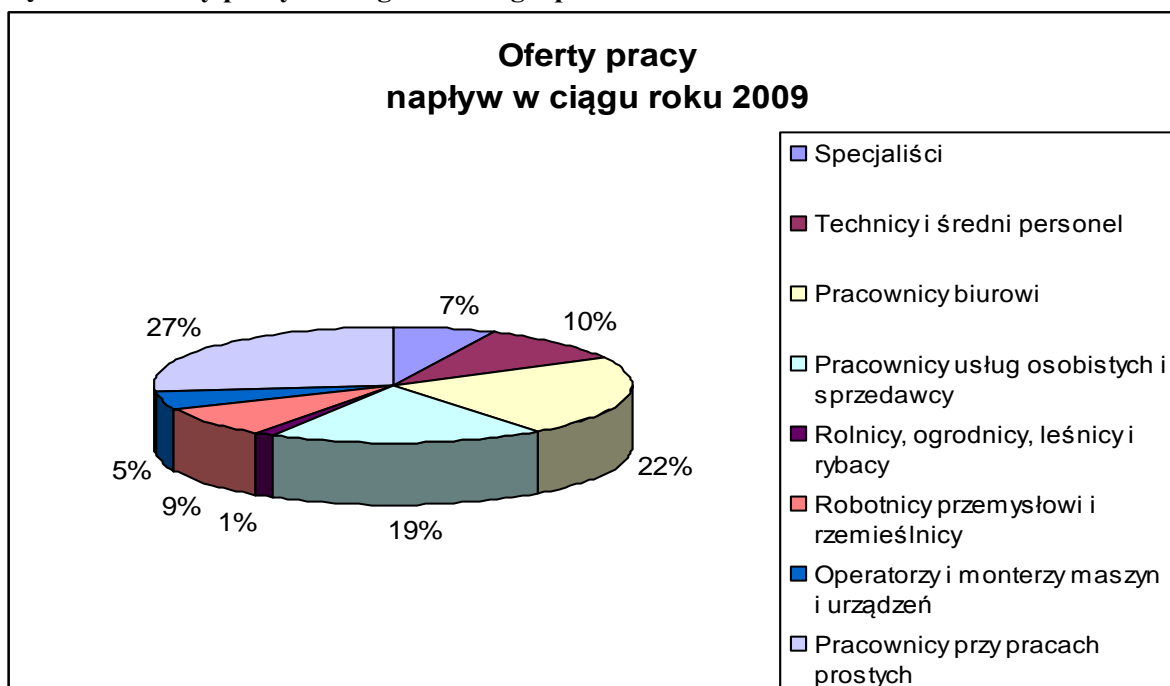
Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 „Bezrobotni oraz oferty pracy według sektorów” do „Sprawozdania o rynku pracy” MPiPS-01 za I i II półrocze 2009 r.

Analiza ofert pracy

Analiza zawodów według wielkich grup

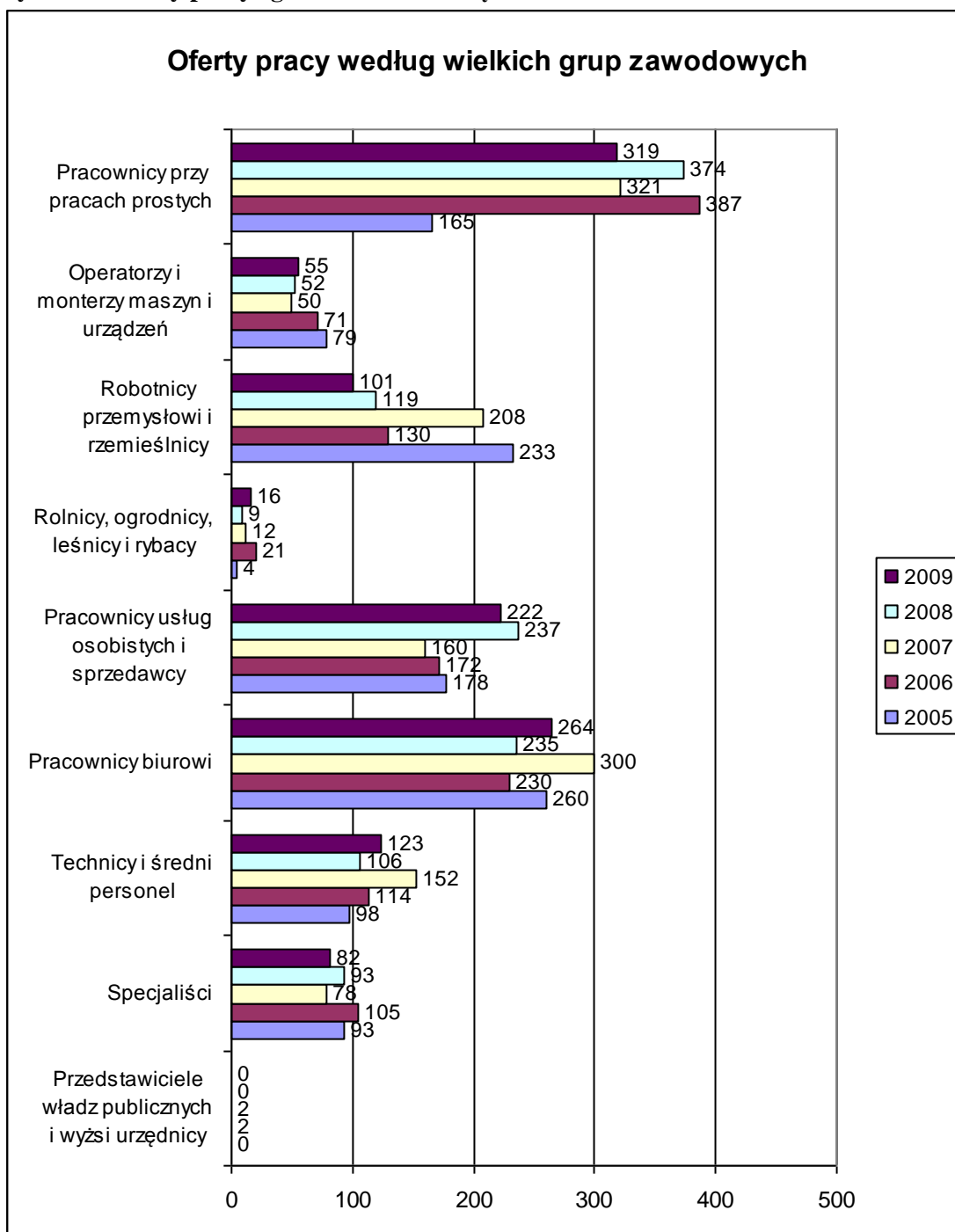
W 2009 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Łęcznej wpłynęło 1182 oferty pracy z terenu powiatu, z czego 859, tj. 72,7 % dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego. Najczęściej dotyczyły one zawodów z grupy pracownicy przy pracach prostych - 319 ofert, tj. 27 % wszystkich zgłoszonych. Nadmienić trzeba, że w grupie tej mieści się większość ofert dotyczących zatrudnienia subsydiowanego, w szczególności prac interwencyjnych oraz prac społecznie użytecznych. Stosunkowo duża liczba ofert w grupie "pracownicy biurowi" (264) oraz „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” (222) generowana jest przez oferty staży.

Wykres 5 Oferty pracy według wielkich grup zawodów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów” do „Sprawozdania o rynku pracy” MPiPS-01 za I i II półrocze 2009 r.

Wykres 6 Oferty pracy zgłoszone do PUP Łęczna w latach 2005-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów” do „Sprawozdania o rynku pracy” MPiPS-01 za I i II półrocze 2009 r.

W 2009 r. do PUP Łęczna wpłynęło o 3 % mniej ofert pracy niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Wzrost liczby ofert widoczny jest w grupie „pracownicy biurowi”, „technicy i średni personel”, „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” oraz „rolnicy,

ogrodnicy, leśnicy i rybacy”. W ciągu roku nie wpłynęły oferty dla grupy „siły zbrojne”. W pozostałych 4 grupach odnotowano spadek liczby ofert (patrz Wykres 5).

Analiza ofert pracy według grup elementarnych

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęcznej w ciągu 2009 r. odnotowano 324 zawody (wśród bezrobotnych i ofert pracy). Zarejestrowano w tym okresie 1182 oferty pracy dla 170 zawodów i specjalności (tzn. jedynie dla 5 % wszystkich odnotowanych zawodów), przy czym w przypadku 71 zawodów odnotowano tylko po jednej ofercie pracy. Najczęściej występowały oferty dotyczące zawodu:

- 1) Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych] (419101) – 195 ofert,
- 2) Robotnik gospodarczy (914103) – 152 oferty,
- 3) Sprzedawca (522107) – 142 ofert,
- 4) Pomoc kuchenna (913204) – 29 ofert,
- 5) Sprzątaczką (913207) – 28 ofert,
- 6) Telefonistka (422301) – 27 oferty,
- 7) Salowa (913206) – 26 ofert,
- 8) Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich] (514102) – 20 ofert,
- 9) Pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji] – 19 ofert,
- 10) Operator urządzeń do produkcji makaronu (827402) – 19 ofert,
- 11) Pomoc domowa (913101) – 15 ofert,
- 12) Pakowacz (932103) – 15 ofert,
- 13) Kelner (512302) – 13 ofert,
- 14) Kierowca samochodu ciężarowego (832302) – 13 ofert,
- 15) Piekarz (741203) – 12 ofert,
- 16) Łazienkowa (913201) – 12 ofert,
- 17) Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec] (341501) – 11 ofert,
- 18) Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]] (341503) – 11 ofert,
- 19) Bibliotekarz (348202) – 11 ofert,
- 20) Kucharz (512201) – 11 ofert,
- 21) Magazynier (413103) – 10 ofert.

Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy według wskaźnika szansy uzyskania oferty

Analizując zawody pod kątem elementarnych grup zawodowych (kod 4-cyfrowy), maksymalny wskaźnik uzyskania oferty pracy odnotowano w przypadku dwóch grup:

- operatorzy maszyn górniczych i pokrewni (kod: 8111),
- operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych

i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych (kod: 8724).

W przypadku 104 spośród odnotowanych 232 grup (wg kodów czterocyfrowych), wskaźnik szansy uzyskania oferty wynosił 0.

Tabela 4 Zawody zgłoszone w ofertach pracy do PUP w 2009 r. według malejącego wskaźnika szansy uzyskania oferty

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
-1-	-2-	-3-	-4-
1	"8111"	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	MAX
2	"8274"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	MAX
3	"9142"	Myjący pojazdy i szyby	1,7917
4	"9131"	Pomoce domowe i sprzętaczki	1,3333
5	"4222"	Recepcjoniści i rejestratorzy	1,3332
6	"4221"	Informatorzy, pracownicy biur podróży i pokrewni	1,3332
7	"9141"	Gospodarze budynków	1,0267
8	"4223"	Telefoniści	0,9
9	"3223"	Asystenci i technicy dentystyczni	0,6664
10	"3482"	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	0,4333
11	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,4305
12	"2332"	Nauczyciele przedszkoli	0,3889
13	"3416"	Zaopatrzeniowcy	0,3333
14	"2233"	Lekarze weterynarii	0,3333
15	"3475"	Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	0,3333
16	"8332"	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0,3333
17	"3229"	Średni personel ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	0,3332
18	"3224"	Fizjoterapeuci i pokrewni	0,2857
19	"9311"	Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	0,2857
20	"3431"	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	0,2346
21	"4111"	Sekretarki	0,2333
22	"3429"	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2221
23	"3481"	Pracownicy archiwów	0,2221

24	"4141"	Doręczyciele pocztowi i pokrewni	0,2
25	"9132"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	0,1882
26	"5133"	Pracownicy domowej opieki osobistej	0,1852
27	"2359"	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1746
28	"2413"	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,1667
29	"5121"	Pracownicy usług domowych i pokrewni	0,1666
30	"5142"	Osoby do towarzystwa	0,1666
31	"2444"	Psycholodzy i pokrewni	0,1666
32	"2414"	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	0,1666
33	"2239"	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych) gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1587
34	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	0,1565
35	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	0,1543

Źródło: Opracowanie na podstawie T-II/P-11 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie łączyński w 2009 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Ranking zawodów deficytowych w ujęciu kodu sześciocyfrowego

Zawód deficytowy to taki, na który występuje na runku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W niniejszej analizie przyjęto, że zawody deficytowe charakteryzują się wskaźnikiem intensywności większym niż 1,1. Wskaźnik ten liczony jest jako iloraz średniej miesięcznej liczby ofert zgłoszonych w danym zawodzie i średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w ciągu roku. W powiecie łączyńskim, w 2009 r. odnotowano **81 zawodów deficytowych**, co stanowi 16 % wszystkich zawodów i specjalności, które wystąpiły wśród ofert pracy lub zarejestrowanych bezrobotnych. W przypadku 54 spośród zawodów deficytowych nie zarejestrowano ani jednej osoby bezrobotnej, co sprawia, że nie można policzyć wskaźnika intensywności według przyjętej w niniejszym opracowaniu metodologii, ale świadczy też o zdecydowanym deficycie w tych zawodach. Do zawodów maksymalnie deficytowych należą m. in. wymienione w poniższej tabeli (w pozostałych zawodach tej grupy wpłynęła zaledwie jedna lub dwie oferty w ciągu roku) :

Tabela 5 Zawody deficytowe w których nie zarejestrowano bezrobotnych w 2009r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku
-1-	-2-	-3-	-4-
1	"827402"	Operator urządzeń do produkcji makaronu	1,58
2	"913101"	Pomoc domowa	1,25

3	"913201"	Łazienkowa	1,00
4	"422201"	Recepcjonista	0,42
5	"811102"	Operator koparek i zwałowarek	0,42
6	"931290"	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,42
7	"241307"	Specjalista do spraw kadr	0,25
8	"422202"	Rejestratorka medyczna	0,25

Źródło: Opracowanie na podstawie T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie łęczyński w 2009 roku

Zestawienie deficytowych zawodów i specjalności, w których rejestrowały się osoby bezrobotne oraz wystąpiły oferty pracy przedstawia *Tabela nr 6*:

Tabela 6 Zawody deficytowe w ujęciu poszczególnych zawodów i specjalności

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2009 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2009 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-	-7-
1	"422301"	Telefonistka	2,25	0,25	-2	9
2	"914103"	Robotnik gospodarczy	12,6667	1,4167	-11,25	8,9412
3	"233201"	Nauczyciel przedszkola	0,5833	0,0833	-0,5	7
4	"348202"	Bibliotekarz	0,9167	0,1667	-0,75	5,5
5	"827401"	Operator urządzeń do produkcji koncentratów spożywczych	0,4167	0,0833	-0,3333	5
6	"512301"	Bufetowy [barman]	0,75	0,1667	-0,5833	4,5
7	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	16,25	4	-12,25	4,0625
8	"412104"	Fakturzystka	0,3333	0,0833	-0,25	4
9	"931101"	Robotnik górniczy dołowy	0,3333	0,0833	-0,25	4
10	"411101"	Sekretarka	0,5833	0,1667	-0,4167	3,5
11	"235908"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,75	0,25	-0,5	3
12	"621106"	Ogrodnik – uprawy pod osłonami	0,5	0,1667	-0,3333	3
13	"421302"	Asystent usług telekomunikacyjnych	0,25	0,0833	-0,1667	3
14	"913206"	Salowa	2,1667	0,75	-1,4167	2,8889
15	"833204"	Operator sprzętu do robót ziemnych	0,4167	0,1667	-0,25	2,5
16	"913204"	Pomoc kuchenna	2,4167	1,0833	-1,3333	2,2308
17	"721203"	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,5	0,25	-0,25	2
18	"235907"	Pedagog szkolny	0,1667	0,0833	-0,0833	2

19	"322303"	Technik dentystyczny	0,1667	0,0833	-0,0833	2
20	"421301"	Asystent usług pocztowych	0,1667	0,0833	-0,0833	2
21	"713704"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,1667	0,0833	-0,0833	2
22	"522108"	Sprzedawca w stacji paliw	0,5833	0,3333	-0,25	1,75
23	"932103"	Pakowacz	1,25	0,75	-0,5	1,6667
24	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	1,5833	1	-0,5833	1,5833
25	"321401"	Dietetyk	0,25	0,1667	-0,0833	1,5
26	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	0,9167	0,6667	-0,25	1,375
27	"732290"	Pozostali formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	0,5	0,4167	-0,0833	1,2

Zródło: Opracowanie na podstawie T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie łączyński w 2009 roku

Ranking zawodów nadwyżkowych w ujęciu kodu sześciocyfrowego

Zawody nadwyżkowe, to takie, na które panuje mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zaliczamy do nich te zawody, w których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) jest mniejszy od 0,9. W 2009 r. odnotowano 400 zawodów i specjalności w tej grupie, co stanowi 81 % wszystkich zawodów i specjalności odnotowanych w 2009 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęcznej wśród bezrobotnych oraz ofert pracy. Do tej grupy zawodów należą m. in.:

Tabela 7 Zawody nadwyżkowe w ujęciu poszczególnych zawodów i specjalności

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2009 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2009 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-	-7-
1	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0,0833	8,75	8,6667	0,0095
2	"512202"	Kucharz małej gastronomii	0,0833	4,5833	4,5	0,0182
3	"722204"	Ślusarz	0,1667	6,6667	6,5	0,025
4	"613101"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	0,0833	2,4167	2,3333	0,0345

5	"711101"	Górnik eksploatacji podziemnej	0,1667	3,5833	3,4167	0,0465
6	"341404"	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	0,0833	1,3333	1,25	0,0625
7	"743604"	Szwaczka	0,3333	4,5	4,1667	0,0741
8	"721303"	Błacharz samochodowy	0,0833	1,0833	1	0,0769
9	"742207"	Stolarz meblowy	0,0833	1,0833	1	0,0769
10	"743304"	Krawiec	0,25	3,1667	2,9167	0,0789
11	"311204"	Technik budownictwa	0,0833	1	0,9167	0,0833
12	"222108"	Specjalista ochrony środowiska	0,0833	0,75	0,6667	0,1111
13	"833401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,0833	0,75	0,6667	0,1111
14	"723304"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,1667	1,5	1,3333	0,1111
15	"241102"	Ekonomista	0,3333	2,8333	2,5	0,1176
16	"244104"	Pedagog	0,5	4,1667	3,6667	0,12
17	"222202"	Inżynier technologii żywności	0,0833	0,6667	0,5833	0,125
18	"312102"	Technik informatyk	0,6667	5,0833	4,4167	0,1311
19	"742204"	Stolarz	0,1667	1,25	1,0833	0,1333
20	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,1667	1,0833	0,9167	0,1538
21	"315204"	Inspektor ochrony środowiska	0,0833	0,5	0,4167	0,1667
22	"341504"	Telemarketer	0,1667	1	0,8333	0,1667
23	"713604"	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	0,3333	1,9167	1,5833	0,1739
24	"512201"	Kucharz	0,9167	5,25	4,3333	0,1746
25	"741201"	Cukiernik	0,25	1,4167	1,1667	0,1765
26	"931301"	Robotnik budowlany	0,75	4,0833	3,3333	0,1837
27	"224201"	Położna	0,0833	0,4167	0,3333	0,2
28	"241203"	Specjalista bankowości	0,0833	0,4167	0,3333	0,2
29	"723303"	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	0,1667	0,8333	0,6667	0,2
30	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,5	2,3333	1,8333	0,2143

Zródło: Opracowanie na podstawie T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie łęczyński w 2009 roku

Wśród zawodów nadwyżkowych jest 279 takich, w których w ciągu roku rejestrowano osoby bezrobotne, ale nie wpłynęła żadna oferta pracy. W takiej sytuacji średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej jest równa średniej miesięcznej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, a wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wynosi 0. Są to więc zawody i specjalności w zdecydowanie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Znalazły się wśród nich zarówno zawody charakteryzujące się dużą liczebnością grupy i małą mobilnością jej przedstawicieli, jak i takie, w których pracodawcy nie zwiększają zatrudnienia ze względu

Tabela 8 Zawody nadwyżkowe o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) podaży siły roboczej równym 0 (w ujęciu poszczególnych zawodów i specjalności)

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2009 roku
-1-	-2-	-3-	-4-
1	"311502"	Technik mechanik	6,3333
2	"247901"	Specjalista administracji publicznej	5,8333
3	"712102"	Murarz	4,75
4	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	4,6667
5	"321206"	Technik ogrodnik	3,75
6	"341903"	Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]	3,6667
7	"321208"	Technik rolnik	3,4167
8	"827504"	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	2,5
9	"311302"	Technik elektryk	2,25
10	"311703"	Technik górnictwa podziemnego	2
11	"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	1,9167
12	"621190"	Pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	1,9167
13	"722304"	Tokarz	1,9167
14	"222104"	Inżynier ogrodnictwa	1,5
15	"244204"	Politolog	1,4167
16	"421102"	Kasjer handlowy	1,4167
17	"311401"	Technik elektronik	1,3333
18	"311913"	Technik technologii odzieży	1,3333
19	"412102"	Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]	1,25
20	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	1,25
21	"341403"	Organizator usług gastronomicznych [zawód szkolny: Technik organizacji usług gastronomicznych]	1,1667
22	"244105"	Socjolog	1,0833
23	"244202"	Historyk	1,0833
24	"723302"	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	1,0833
25	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	1,0833
26	"311503"	Technik mechanizacji rolnictwa	1
27	"611104"	Rolnik upraw polowych	1
28	"241915"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,9167
29	"712302"	Stolarz budowlany	0,9167
30	"743202"	Dziewiarz	0,9167

Zródło: Opracowanie na podstawie T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie łęczyński w 2009 roku

Ranking zawodów zrównoważonych w ujęciu kodu sześciocyfrowego

Zawody zrównoważone, to takie, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1, tzn. zachowana jest równowaga pomiędzy liczbą rejestrowanych w ciągu roku bezrobotnych i ofert pracy. W 2009 r. wystąpiło 13 takich zawodów, z tym, że w liczba ofert i bezrobotnych rejestrowanych w ciągu roku była niewielka: 8 dla zawodu terapeuta, 5 dla laboranta chemicznego, a w pozostałych przypadkach 2 lub 1.

Tabela 9 Zawody wykazujące równowagę w ujęciu poszczególnych zawodów i specjalności

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2009 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2009 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-	-7-
1	"322404"	Terapeuta zajęciowy	0,6667	0,6667	0	1
2	"311101"	Laborant chemiczny	0,4167	0,4167	0	1
3	"213201"	Programista	0,1667	0,1667	0	1
4	"223904"	Logopeda	0,1667	0,1667	0	1
5	"346103"	Opiekunka środowiskowa	0,1667	0,1667	0	1
6	"713101"	Dekarz	0,1667	0,1667	0	1
7	"232110"	Nauczyciel matematyki	0,0833	0,0833	0	1
8	"241303"	Doradca zawodowy	0,0833	0,0833	0	1
9	"241910"	Specjalista analizy rynku	0,0833	0,0833	0	1
10	"347103"	Projektant mody	0,0833	0,0833	0	1
11	"422104"	Pracownik informacji turystycznej	0,0833	0,0833	0	1
12	"711301"	Kamieniarz	0,0833	0,0833	0	1
13	"816206"	Palacz kotłów parowych	0,0833	0,0833	0	1

Zródło: Opracowanie na podstawie T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie łęczyński w 2009 r.

Zakończenie

Diagnozowanie potrzeb rynku pracy jest czynnikiem służącym przeciwdziałaniu bezrobociu. Monitoring zawodów deficytowych nadwyżkowych, to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy oraz formułowanie ocen dla potrzeb szkolenia bezrobotnych oraz kształcenie młodzieży.

Zmiany jakie zachodzą w społeczeństwie naszego kraju, począwszy od lat 90 zmierzają w kierunku społeczeństwa postindustrialnego, co oznacza, że źródłem utrzymania dla większości ludzi są usługi i produkcja informacji, a w znacznie mniejszym stopniu produkcja dóbr materialnych. Sytuacja taka powoduje zapotrzebowanie na zawody związane z usługami oraz na pracowników posiadających wysokie kwalifikacje. Jednakże wyższe wykształcenie nie gwarantuje możliwości podjęcia pracy. Obecnie, ze względu na szybkie tempo zmian zachodzących na rynku pracy oraz prężny rozwój nowoczesnych technologii, konieczna jest zdolność do ustawicznego kształcenia się i podnoszenia, a nawet zmiany posiadanych kwalifikacji. Niepokojący jest więc fakt, że niemal co trzeci rejestrujący się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęcznej bezrobotny nie posiada kwalifikacji zawodowych. Zawodu nie posiada co drugi rejestrujący się w ciągu roku absolwent, tzn. osoba, która ukończyła szkołę w okresie do 12 miesięcy przed rejestracją.

Sytuacja na rynku pracy w powiecie łęczyńskim wiąże się w dużej mierze z niekorzystną sytuacją geopolityczną powiatu, niską gęstością zaludnienia i związanym z tym brakiem ośrodków gospodarczych i przemysłowych (poza Kopalnią Węgla Kamiennego w Bogdance). Z drugiej strony, nie występowanie dużych zakładów pracy posiadających rynki zbytu na Zachodzie Europy oraz na innych kontynentach uchroniło powiat łęczyński przed bezpośrednim dotknięciem skutkami kryzysu gospodarczego. W ciągu całego 2009 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Łęcznej wpłynęło tylko jedno zgłoszenie o zwolnieniu w ramach zwolnień grupowych. Dotyczyło ono 4 osób, a ostatecznie zwolnione zostały tylko 3. Nie mniej jednak, w sposób pośredni skutki kryzysu oddziałują również na powiat łęczyński. W 2009 r. po raz pierwszy od 5 lat nastąpił wzrost poziomu bezrobocia. Znacznie wzrósł też poziom napływu bezrobotnych, przy utrzymującej się liczbie ofert pracy, z tym, że większą ich część (73 %) stanowiły oferty dotyczące zatrudnienia subsydiowanego. Oferty pracy najczęściej zgłaszane były z sekcji *administracja publiczna i obrona narodowa* oraz *handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego*. Większość ofert pracy dotyczyła

zawodów z grupy 9 „Pracownicy przy pracach prostych” (27 % ofert), grupy 4 „Pracownicy biurowi” (22 %) oraz grupy 5 „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” (19 %).

Największe bezrobocie występuje w grupach „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” oraz „Technicy i średni personel” . Jest ono spowodowane w dużej mierze tym, że osoby, które posiadają niski poziom wykształcenia są na ogół mniej mobilne i chętne do zmiany bądź uzupełnienia kwalifikacji oraz bardziej roszczeniowe w odniesieniu do przyszłych warunków zatrudnienia.

Zawody nadwyżkowe stanowią 81 % wszystkich zawodów odnotowanych w PUP Łączna w 2009 r., deficytowe tylko 16 %. W grupie zawodów deficytowych znalazły się także zawody, na które zapotrzebowanie zgłaszane było w ofertach staży lub prac społecznie użytecznych, toteż posiadanie zawodu należącego do grupy zawodów deficytowych nie jest jednoznaczne z możliwością uzyskania stałego zatrudnienia w tym zawodzie.

Spis wykresów:

Wykres 1 Bilans bezrobocia w latach 2005-2009.....	5
Wykres 2 Bezrobotni według wielkich grup zawodów – lata 2005-2009	8
Wykres 3 Napływ bezrobotnych według wielkich grup zawodów – lata 2005-2009.....	9
Wykres 4 Napływ bezrobotnych według wielkich grup zawodów – lata 2005-2009.....	11
Wykres 5 Oferty pracy według wielkich grup zawodów	12
Wykres 6 Oferty pracy zgłoszone do PUP Łączna w latach 2005-2009.....	13

Spis tabel:

Tabela 1 Bezrobotni zarejestrowani w PUP Łączna w dn. 31.12.2009 r. według wielkich grup zawodowych.....	6
Tabela 2 Bezrobotni zarejestrowani w PUP Łączna w dn. 31.12.2009 r. – stosunek procentowy poszczególnych wielkich grup zawodowych do ogółu bezrobotnych	7
Tabela 3 Struktura napływu bezrobotnych do rejestru PUP Łączna w ciągu 2009 r. według wielkich grup zawodowych	10
Tabela 4 Zawody zgłoszone w ofertach pracy do PUP w 2009 r. według malejącego wskaźnika szansy uzyskania oferty	15
Tabela 5 Zawody deficytowe w których nie zarejestrowano bezrobotnych w 2009r.	16
Tabela 6 Zawody deficytowe w ujęciu poszczególnych zawodów i specjalności	17
Tabela 7 Zawody nadwyżkowe w ujęciu poszczególnych zawodów i specjalności.....	18
Tabela 8 Zawody nadwyżkowe o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) podaży siły roboczej równym 0 (w ujęciu poszczególnych zawodów i specjalności).....	20
Tabela 9 Zawody wykazujące równowagę w ujęciu poszczególnych zawodów i specjalności	21